

HEDESELSKABETS TIDSSKRIFT

Oplag: 19.600

Nr. 16

15. Decbr.

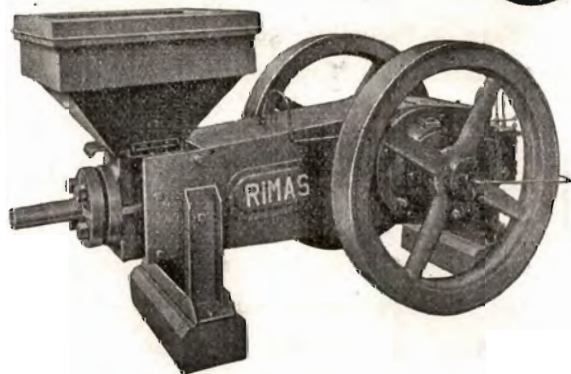
68. Aarg.

UDGIVET AF DET DANSKE HEDESELSKAB

1947

Anvend Tørvestrøelse ved Dræning...

Paa Jorder med flintsandet Undergrund kan en Tilsanding af Drænrørene forebygges ved Anbringelse af et Lag Tørvestrøelse („Hundekød“) omkring Stødfugerne, ligesom Tørvestrøelse med Fordel benyttes ved Dræning i stiv Lerjord. Spørg Hedeselskabet.

RIMAS

Briketpressere
Formbrændselspressere
Formtørvspressere
Ælteværker

RINGSTED JERNSTØBERI & MASKINFABRIK A/S

Andels-
Klædefabriken

Grindsted

Telefon 20

Jordbrugskalk.

Pulv. Kridt.

Gug Kalkværk A/S,
Gug ved Aalborg.

Alle Henvendelser
bedes rettet til

Salgskontoret:
Elmeallé 2, Hasseris, Aalborg.
Telefon 2908.

„En mægtig og gribende
Hymne til Jyllands Pris“

Ejlf Jørgensen

„VEJENE SYNGER“

Forfatteren

til denne usædvanlige historiske Roman er Adjunkt i Her-
ning. Han voksede op paa en Højskole i dens særegne Aands-
form, men levede sig samtidig fra ung af sammen med dansk Natur og Vejrlig ved Ar-
bejde i Landbrug og paa lange ensomme Strejfture. Vejen og dens Fortællen gik tid-
ligt op for ham, ikke mindst da han som ung Højskolelærer omkring 1920 færdedes ad de
jyske Veje i alt Slags Vejr og paa alle Aarstider.

Handlingen

i »Vejene synger« springer ud af Spændingen mellem de
tyske »Liggeres« (fastboende Købmænds) Krav om fortsat
Eneret til Studehandelen og de Aalborg Købmænds Vilje til at handle frit med enhver.
De prøver at føre en stor Sending Stude til et nyt Udskebningssted og nye Kunder. Ly-
bækkerne sætter haardt ind, og det kommer til listige Overfald og vilde Kampe. Men
ind imellem toner Jyllands Saga frem i Sagn og Fortællinger, som gror ud af selve Van-
dringen, under Hvil ved Vejen og ved Godnatkruset i Herbergernes Halm.

Hovedpersonerne

Som det stærkeste Udtryk for de Modsætninger,
Adelvejen rummer, staar de to Mænd: Den rød-
blonde Kæmpe, Svend Felding, Fordriver for Studeflokken og Fører i Kampen med Ly-
bækkerne; bitter Tvivler og modstandsløst forelsket i den purunge Edel. Og den gamle
Pilgrim, Simon Andreas, selvudslettende ydmyg og blid, hvis enfoldige og dog livsvise
Fortrøstning til Gud faar selv den skeptiske Svend Feldings Sind til at aabne sig. Som
den ydre Handling stiger mod det afgørende Sammenstød mellem de stridende Parter,
modnes ogsaa Sindenes Sammenspil mellem de to Mænd.

Pris 12 Kr. 75 Øre

G Y L D E N D A L

Sydvestjydske Teglværkers Salgskontor Ølgod

Telefon 58

Telefon 59

Petersværk Betonvare-Industri.

Nørresundby. - Tlf. 1055 (2 Lin.)

Alt i Betonvarer efter D. S. 400.
Renseanlægget Ringtanken. (Dansk Patent Nr. 59820)
Egne Fremstillingsmetoder af højeste Standard.

RØDE DRÆNRØR

føres altid paa Lager fra 2" til 8". — Tilbud til Tjeneste.

A/S Gammelgaard Teglværk.

Telefon 187.

Skive.

Stenvad

Cementstøberi

Telf. 6 Stenvad

Arnold Westmark

Alle \triangle mærkede Rør føres
Altid leveringsdygtig

RESENBRO

CEMENTSTØBERI

v/ Ingeniør C. G. Madsen
Telefon 34

Prima Betonrør efter dansk
Ingeniørforenings Normer
Mrk. \triangle i alle gangbare Di-
mensioner fra 10—60 cm sa-
vel med som uden Muffe.
FORLANG TILBUD

Nivaagaards Teglværk

Telf. Nivaa Nr. 9 Nivaa St.

Drænrør i alle Dimensioner
fra 2" til 15". - Lerrør med
og uden Muffe fra 6" til 15"

Skive Cementstøberi

KNUD ØSTERGAARD
Telefon 921

Normrør

med Garantimærket \triangle
Imprægnering
Brænderør

Røde Drænrør

indtil 16" Diameter

A/S Hvorslev Teglværk
pr. Ulstrup - Telefon 67 Ulstrup

Krogsgades Cementstøberi

v/ J. C. Halvorsen & Sønner

Kontor:

Dannebrogsgade 22, Aarhus.
Telefon 5019—5020.

Ny Fabrik i Vejlbj.
Tlf. Riisskov 9319.

Alt i Betonvarer D. S. 400.

Bjerringbro

Cementvarefabrik

ved Th. Petersen

Telf. 111, Bjerringbro

ALLE

\triangle MÆRKEDE RØR

Imprægnerede
og uimprægnerede

Stort Lager

Altid leveringsdygtig

RØDE DRÆNRØR

TAGSTEN

MURSTEN

=

Kählers Teglværk

Korsør

Røde — 2"—12" — Drænrør.

Forlang Tilbud.

Akts. Frederiksholms Tegl- & Kalkværker.
Rosenørnsallé 18. — København V. — Central 282.

HØJSLEV TEGLVÆRKER A/S

Prima, røde Drænrør

i Størrelse fra 2 til 15 Tommer

Indhent Tilbud

Tlf. Højslev 3

Midtjydske Teglværkers Salgskontor

Telefon Skive 1030

S. m. b. A.

Telefon Viborg 1330

Alle Størrelser i Drænrør leveres

POUL HANSEN:

„Den store Vildtvandring mod Vest”

I to tidligere Bøger har Forfatteren, Redaktør Poul Hansen belyst det jyske Krønildts Vandringer og fortalt om de store og gennemgribende Forandringer, der sker med et Landskab, der langsomt omskaves fra øde Heder til Skove. I denne Bog følger han den samme Udvikling for Raavildtets, Hovedvildtets, Vedkommende. Han skildrer Udviklingen Plantage for Plantage, og det er lykkedes ham at konstatere, omtrent hvilke Aar Raavildtet er indvandret til de enkelte Plantager. Vildtets Træk-

ruter er kortlagt paa Detailkort og et stort farvetrykt Hovedkort, der medfølger som Bilag. Jevnsides med Raavildtet er ogsaa skildret den landskabelige Omformnings Indflydelse paa Faunaen i Almindelighed.

Bogen, der er udgivet af Det danske Hedeselskab og rigt illustreret, koster Kr. 9,75.

GYLDENDAL

Skive Discontobank

Kontortid 9-12 og 2-5

Filial i Haderup

Fræsning

af Eng og Mose samt Pløjning og Grubning af Planteriller udføres med nye Maskiner.

Vagn Jensen,
Vesterlund.
Telefon Vester 31 u.

Ellidshøj Kridt- & Kalkværk

v/ E. M. Christiansen, Aarhus

Telefon Ellidshøj 4 og Aarhus 7312

Fabrikation af Jordbrugskalk samt Foderkridtmel

TRÆLLØSE PR. HERLUFMAGLE — TLF. SKELBY 83
Under Kontrol af Sydsjællands Planteavlssudvalg

NY

Kvashugger

med Valser

til Salg.

A/S HARALD JENSEN

Aarhus, Telefon 8087

SPEDALSO Cementvarefabrik

Indeh. J. Jensen

Telefon 504 Horsens

Imprægnerede Rør efter Ingeniørforeningens Normer. Drænrør i forsk. Dimens. fra 15-15 cm. Forlang Tilbud.

AEROLIT
DANSK SIKKERHEDSPRÆNGSTOF

Hedeselskabets Tidsskrift

Nr. 16

15. Decbr. 1947

68. Aarg.

Indtrædende Medlemmer indtegnes hos Selskabets Forretningsførere. Medlemsbidraget er enten aarlig mindst 5 Kr. eller en Gang for alle mindst 100 Kr. Større Bidrag modtages gerne. Tidsskriftet udgaar ca. 16 Gange aarligt og sendes uden Vederlag til Selskabets Medlemmer. Annoncer bedes sendt til Hedeselskabets Hovedkontor, Viborg. Annoncepris 40 Øre pr. mm. Oplag 19,600 Eksemplarer.

Indhold: Kammerherre A. Mourier-Petersen 75 Aar. — Nye Virkefelter ved Hedeselskabet. (Fortsat). — Hvordan lykkes Plantningen hos Nybyggerne? — Et Jubilæum. — Hedeselskabets Forretningsførere. — Mindre Meddelelser.

Kmh. A. Mourier-Petersen 75 Aar.

Den 17. December fylder Kammerherre A. Mourier-Petersen, Rugaard, 75 Aar.

Siden 1908 har A. Mourier-Petersen, der som bekendt er Søn af Hedeselskabets Medstifter F. Mourier-Petersen, været Medlem af Hedeselskabets Repræsentantskab, og siden 1931 Formand for Repræsentantskabet.

Nye Virkefelter

VED HEDESELSKABET

Foredrag holdt ved Hedeselskabets Funktionærforenings Kursus paa Graasten Landbrugsskole i August 1947 af Afdelingsleder C. V. Schledermann Larsen.

(Fortsat.)

Foruden de ovenfor omtalte Undersøgelser og Forsøg har man ogsaa ved Mose- og Engafdelingen paabegyndt en Række Forsøg med Henblik paa at finde de mest hensigtsmæssige Metoder til Dræning af stærkt vandfyldte Arealer — Trykvandsarealer. Efterhaanden som Landmændene ønsker al deres Jord rationelt udnyttet, maa vi ogsaa i Gang med Dræning af Arealer, som man i første Omgang lod ligge. Disse Arealer vil i mange Tilfælde være Væld-

og Trykvandsarealer, Arealer der er meget vanskelige at afvande tilfredsstillende, idet man kan faa meget ubehagelige Overtaskelser med Hensyn til Vandmængderne. Fornylig har jeg paa samme Dag været ved 2 Arealer. Det ene, der var paa 50 ha's Opland og ikke indeholdt Trykvand, havde den Dag Afstrømning 0. Det andet, der var paa 16 ha's Opland og indeholdt Trykvand, havde en Afstrømning paa ca. 2,5 l/sek/ha.

Aarsagerne til saadanne Arealers Vandlidenhed kan være meget forskellige, jeg skal forsøge at antyde nogle af dem.

Først vil jeg nævne, at en Del af disse Arealer synes at være Arealer indeholdende artesisisk Vand. I en eller anden Dybde under Jordoverfladen findes et vandførende Lag, der er under Tryk, og hvorfra Vandet presses op i de ovenover liggende Lag, der herved bliver stærkt vandholdige og vandlidende. Saadanne Arealer er vist mere almindelige end hidtil antaget. Som et Eksempel paa et saadant Areal skal jeg nævne et Areal, som Distriktsbestyrer Martin Olsen, der arbejder meget med de her omtalte Problemer, har beskæftiget sig med i de senere Aar, forøvrigt det Areal, som jeg nævnte havde Afstrømning 2,5 l/sek pr. ha. Arealet ligger i Kanten af en Aadal nedenfor nogle højere Partier; det blev for nogle Aar siden drænet paa normal Maade, og Dræningen syntes at virke godt, men $\frac{1}{2}$ Aar efter var det lige vandlidende. Dræningen blev suppleret, og igen var Arealet tilfredsstillende afvandet og senere paa ny vandlidende. Der blev da foretaget Dybdeboringer, hvorved man konstaterede, at Arealet indeholdt artesisisk Vand, ligesom Afløbet var forhindret af en Lervold. Man har nu sat Boringer ned, igennem hvilke man fører det artesiske Vand til store Rørledninger. De to første Drænledninger kunde klare en foreløbig Tørlægning, men naar den stærkere Vandføring kom om Efteraaret, var de ikke tilstrækkelige. Vi venter nu spændt paa, hvorledes den 3. Dræning vil klare Efteraarsafstrømningen. Foreløbig maa jeg nøjes med at pege paa, at man maa være overordentlig forsigtig, naar man skal dræne et saadant Areal. Man maa i alle saadanne Sager lade Lodsejerne forstaa, at man ikke kan garantere for Resultatet, og i mange Tilfælde maa det vist desværre erkendes, at Dræning af saadanne Arealer er for kostbar. Man maa endvidere ved saadanne Arealer udføre en omhyggelig Jordbundsundersøgelse for at finde ud af, hvor Vandet bevæger sig. Det kan i denne Forbindelse være interessant at citere en gammel Lærebog i Dræning fra 1856. Der siges her: » — — — Disse Prøvehuller (der er i den foranstaaende Tekst talt om Boringer) ere det eneste Middel i vor Diluvialformation til at lære Jordens Leiringsforhold at kiende, og naar saadanne Undersøgelser angribes af Mange som Unyttige, saa vidner det kun imod Angriberne og vækker Mistanke om, at de selv ikke grundigt

og alsidigt nok have seet og udført dem.« Beklageligvis gælder det endnu i 1947, at man paa mange vanskelige Arealer ikke ved Forundersøgelsen nedlægger et tilstrækkeligt stort Arbejde i Jordbundsundersøgelsen.

En anden Type af saadanne Arealer opstaar, hvor en i og for sig normal Grundvandstrøm møder et vandstandsende Lag og derfor slaar op eller træder frem i en Skraaning. Ogsaa her drejer det sig om at konstatere, i hvilke Lag Vandet bevæger sig, og derefter fange Vandet det paagældende Sted. Den Ledning, der skal optage Vandet i sig, maa ofte behandles paa særlig Maade, f. Eks. dækkes med Tørvestrøelse, for at hindre Indtrængen af Sand eller sættes bedre i Stand til effektivt at overskære Vandstrømmen, f. Eks. ved at opfylde Grøften med Faskiner. Afdelingen har i Øjeblikket to Dræninger paa denne Arealtype under Observation.

En tredie Type er Arealer med et saa stort Vandindhold — egentlige Vældarealer — at Stødfugerne ikke er tilstrækkelige til at føre Vandet ind i Ledningerne. Ogsaa denne Arealtype vil jeg gerne henlede Opmærksomheden paa, idet den ikke er ualmindelig. Afdelingen vil i Aar og til næste Aar indtage en 3—4 Arealer af denne Type som Forsøgsarealer, hvor vi paa forskellig Maade vil forsøge at fremme Vandtilstrømningen til Ledningerne — bredere Stødfuger, Afhugninger i Rørenderne, Hugning af Huller i Rørene og Dækning af de fremkomne Aabninger med forskelligt Materiale.

Endelig skal jeg i denne Forbindelse nævne, at der ogsaa er ved at blive optaget et Forsøgsarbejde paa Arealer, hvor Vandet ikke trænger ind i Ledningerne, fordi Stødfugerne kittes sammen. Over dette Forhold har Professorerne Flodkvist og Gustafsson i Sverige offentliggjort en Undersøgelse, ligesom Landbrugsingeniør David Larsson har foretaget visse Undersøgelser, der dog ikke er offentliggjort. Ved den førstnævnte Undersøgelse fandt man, at af 160 undersøgte Stødfuger var 64 % fuldstændig tætte, medens Vandindstrømningen gennem et stort Antal af de øvrige var ubetydelige. Ved kemiske og mekaniske Undersøgelser viste det sig, at Tilkitningen skyldes en Aflejring i Fugerne af Jern og Finsand i Form af en Slags Jernsandsten. Vi har for nylig været præsenteret for et Areal ved Struer, hvor Aarsagen til, at Dræningen ikke virker, er den samme som ved det ovenfor omtalte svenske Tilfælde. Ogsaa her paatænker vi at anstille et Forsøg til Afhjælpning af Ulemperne. Vi har tillige i den allerseneste Tid været ude for noget tilsvarende i Lumby Strand ved Odense, der for ca. 2 Aar siden blev kunstigt afvandet og drænet. Her er der i den relativt korte Tid paa flere Steder dannet Ahllag, der enten forhindrer Vandets Nedsynkning til Drænene eller kittet Stødfugerne sammen. Vi har her foreløbig

bedt Laboratoriet undersøge, om der sker kemiske Processer, der kan forklare dette Forhold.

(Fortsættes i næste Nr.).

Hvordan lykkes Plantningen hos Nybyggerne?

I Aarene siden 1939 har Ribe Amts vestre Landboforeninger paataget sig, ved sin Havebrugskonsulent, at besøge alle nyoprettede Statshusmandsbrug og Landarbejderboliger i Ribe Amt for at give en første Vejledning i Plantningsspørgsmaal, dels mundtlig paa Stedet og dels ved senere at sende de paagældende en — i hvert enkelt Tilfælde — udarbejdet Plan. Dette Arbejde, der er paabegyndt efter Aftale med Hedeselskabet, ønskes fortsat saa længe de nødvendige Midler kan skaffes til Veje. I Aarene 1939—46 er udarbejdet 298 Planer til disse Brug, og 251 har foruden den gratis Plan modtaget et ekstra Tilskud til Plantningsarbejdet og Indkøb af Planter, hvilket tilsammen udgør et Beløb af godt 10 000 Kr.

I Sommer blev der aflagt et Vejlednings- og Tilsynsbesøg hos alle disse Brug, samt optaget en kortfattet Rapport om Plantningens Tilstand. Der er besøgt 140 Statshusmandsbrug og 111 Landarbejderboliger. De fleste Besøg er foretaget ved Havebrugskonsulent *G. Fogh Nielsen*. Ejendommene findes spredt over hele Amtet, flest i den midterste og vestligste Del, færrest i den sydlige og østlige.

Ved Gennemgang af Rapporterne bemærker man, at et forholdsvis stort Antal Ejendomme har skiftet Ejer, enkelte endda 2—3 Gange, nemlig 21 Statshusmandsbrug og 13 Landarbejderboliger. Dette Forhold har ikke været til Gunst for Plantningernes hurtige og gode Opvækst.

Pasning og Renholdelse har 54 Steder været mangelfuld eller slet, 105 Steder tilfredsstillende og 92 Steder god eller særdeles god. Den mangelfulde Pasning skyldes undertiden manglende Interesse, men kan ogsaa skyldes Paavirkning af andre Aarsager. Kun i 13 Tilfælde har det været muligt at paapege manglende Interesse. 194 har almindelig Interesse og 44 har stor Interesse for Plantning og Havebrug. Resultatet var afgjort bedst, hvor Interessen deltes af baade Mand og Kone. Hvis den ene af Parterne manglede Interesse, var det i de fleste Tilfælde Manden.

Om et i 1940 oprettet Statshusmandsbrug skrives: »Udover lidt Syren, der staar mer eller mindre i Græs, overhovedet ingen Have. Der er ikke Plads til 50 Kvadratmeter Have ved Stuehuset. Savner enhver Gnist af Interesse for Haven. De har en lille Frugthave overfor, men Ejendommen ligger taabeligt for Verdenshjørner og Vej.« — Ja, saadan kan det komme til at se ud, naar man har fri Raadighed til at grundlægge et Hjem for flere Generationer frem i Tiden uden at skænke Plantning og Have nogen Tanke.

Som en Modsætning til ovenstaaende virker følgende Udtalelse om et Statshusmandsbrug fra 1939: »Plantningen var ualmindelig velholdt. En mønsterværdig Plantning af Tjørn og Seljerøn Vest for Ejendommen. Læ hele Vejen rundt. Frugtræerne stod særdeles godt. Alt ialt en lille Mønsterplantning.«

Landarbejderboligerne med deres Grundstykke paa mindst 800 Kva-

Hedeselskabets Tidsskrift

1947

(68. Aargang)

Udgivet af
Det danske Hedeselskab

Viborg
Carlo Mortensens Bogtrykkeri
1947

Redaktionsudvalg:

Afdelingsleder, Civilingeniør J. Parbo (Formand),

Afdelingsleder, Skovrider B. Steenstrup

Botaniker N. C. Nielsen.

Redaktør: Har. Skodshøj.

INDHOLD

Administration:	Side
Ved Aarsskiftet, af Chr. Lüttichau og Niels Basse	1
Hedeselskabets Aarsmøde	36, 77
Repræsentantvalg	75, 144, 155, 175
Aarsberetning, af N. Basse	90, 123
Kong Frederik den IX overtager Protektoratet for Det danske Hedeselskab	143
Hedeselskabets Regnskab	212
Hedeselskabets Bestyrelse	217
 Plantning og Skovvæsen:	
Nye Bekendtgørelser vedr. Handel med Træ	16
Fra Plantningsforeningernes Virke	23, 30, 42
Nye Plantagearealer	43, 193, 206
Skovtræforædling, af Søren Lybye	49
Plantningsforsøgene paa Færøerne, af Chr. E. Flensborg	52, 62
Plantningsforeningernes Statstilskud, af Rs. Mortensen	58
Et Kapitel af Bjergfyrens Historie, af S. M. Bach	79
Maksimalpriser og Plantningssag, af C. F. Jensen	87
Hedeselskabets Læplantningsarbejder	169
Plantningsforeningernes Aarsmøde, ved Har. Skodshøj	178
A/S Plantningsselskabet Sønderjylland	181
Dansk Plantageforsikringsforening	182
Forslag til ny svensk Skovlov, af Søren Grosen	190
Hvordan lykkes Plantningen hos Nybyggerne? Af Martin Sørensen	234
 Grundforbedring, Mose- og Engkultur:	
Fra Hedeselskabets Grundforbedringsvirksomhed, ved C. V. S. L.	14, 22, 30, 71, 79, 168, 182, 205, 227
Anerkendte Kalklejer 1946, af J. P. Olesen	39
Statens Transporttilskud til Mergel og Kalk, af J. P. Olesen	68
Nye Virkefelter ved Hedeselskabet, af C. V. Schledermann Larsen	197, 228, 231
 Moseindustri:	
Tørveproduktionen i 1946 belyst ved Analyser, af Th. Mogensen	3
Tilvirkningen af Tørvestrøelse i 1946, af A. Krøigaard	27
Tørveordningen i 1947	36
Tilvirkningen af Tørvi i 1947, af A. Krøigaard	217
 Litteratur:	
Vejledning i Dræning, anm. af Martin Olsen	8
Hydrometriske Undersøgelser 1939—43, ved C. V. Schledermann Larsen	12
Om Beregning af Rørledningers Vandføringsevne, af J. Nørgaard Pedersen	20
Om Beregning af Rørledningers Vandføringsevne, Et Svar, af J. M. Jakobsen	22
Om Huggarredskap, af Torben Hansen	33
Landet bag Klitterne, ved has.	192
Lokale Markforsøg	193
Erhvervsfrugtavl	193
 Dødsfald:	
Johanne Langballe	29
Kasserer Viggo Iversen	78
Grosserer Cornelius Petersen	177

Forskelligt:

	Side
Et Tiaars Grundforbedringsarbejde	28
Tidsskriftets Papirmangel	35
Understøttelsesfondet for Hedeselskabets Tjenestemænd	45
Testamentarisk Gave fra Grosserer S. M. Christensen og Hustru	62
»Hvor er de Kræfter«, af Anders Jensen	70
Det farlige Foraar, af Har. Skodshøj	71
Mergelskabernes Aarsmøde, ved Har. Skodshøj	183
Kongenshus Mindepark	190
Vestjyllands Mergelforsyning, 40 Aar	202
De store Kalkforsøg	205
Kammerherre A. Mourier-Petersen 75 Aar	231
Et Jubilæum	235
Mindre Meddelelser:	
»Skov og Folk« gaar ind	14
Administrator Krøiers Legat	26
En Erindring om Tyskerne	34
Kaas-Fabrikken	34
Elmesyge	47
Tørvestrøelseproduktionen i Norge	47
Møgeltønder Mergelskab	48
Hede eller Plantage	48
Nordvestvendsyssel Mergelskab	60
Krigsskader paa Europas Skove	60
Heklas Udbrud i 1783	60
Fjederholt Plantage	73
Jydsk Myremalms- og Plantageselskab, 50 Aar	88
Legind Bjerge, 50 Aar	172
Tolne Skov	173
Kæmpebranden i Kompedal	174
Lyngen	174
Hedesøerne udtørres	195
Tastum Sø	195
Regnkanonen	195
Guld værd	195
Dansk Skovbrug i Spidsen	196
Danmarks største Træ	196
Lyng til Foder	210
Ølgod m. fl. Sognes Plantningsforening	211
Pligthugsten i 1947—48	211

FORFATTERFORTEGNELSE

	Side
Bach, S. M.: Et Kapitel af Bjergfyrens Historie	79
Basse, Niels: Aarsberetning	90, 123
Basse, Niels og Chr. Lütticeau: Ved Aarsskiftet	1
Flensborg, Chr. E.: Plantningsforsøgene paa Færøerne.	52, 62
Grosen, Søren: Forslag til ny svensk Skovlov	190
Hansen, Torben: Om Huggarredskap	33
Jakobsen, J. M.: Svar	22
Jensen, Anders: »Hvor er de Kræfter —«	70
Jensen, C. F.: Maksimalpriser og Plantningssag.	87
Krøigaard, A.: Tilvirkningen af Tørvestrøelse	27
» : Tilvirkningen af Tørv i 1947	217
Larsen, C. V. Schledermann: Anm. af Hydrometriske Undersøgelser 1939—43	12
» : Fra Hedeselskabets Grundforbedrings- virksomhed 14, 22, 30, 71, 79, 168, 182, 205,	227
» : Nye Virkefelter ved Hedeselskabet 197, 228,	231
Lybye, Søren: Skovtræforædling	49
Lüttichau, Chr. og Niels Basse: Ved Aarsskiftet	1
Mogensen, Th.: Tørveproduktionen i 1946, belyst ved Analyser	3
Mortensen, Rs.: Plantningsforeningernes Statstilskud.	58
Olesen, J. P.: Anerkendte Kalklejer 1946	39
» : Statens Transporttilskud til Mergel og Kalk.	68
Olsen, Martin: Anmeldelse af Vejledning i Dræning	8
Pedersen, J. Nørgaard: Om Beregning af Rørledningers Vandførings- evne	20
Skodshøj, Har.: Johanne Langballe	29
» : Det farlige Foraar	71
» : Kasserer Viggo Iversen	78
» : Grosserer Cornelius Petersen	177
» : Plantningsforeningernes Aarsmøde	178
» : A/S Plantningsselskabet Sønderjylland	181
» : Dansk Plantageforsikringsforening.	182
» : Mergelskabernes Aarsmøde	183
» : Landet bag Klitterne	192
» : Vestjyllands Mergelforsyning	202
» : De store Kalkforsøg	205
Martin Sørensen: Hvordan lykkes Plantningen hos Nybyggerne?	234

Hedeselskabets Repræsentanter og Bestyrelse

efter Aarsmødet og Repræsentantvalget 1947.

Repræsentanter:	Aar for sidste Valg	1. Gang valgt
<i>Aabenraa-Sønderborg Amter:</i>		
Konsul, Direktør Kr. Hansen, Aabenraa	(1944)	(1938)
Gaardejer Hans Schmidt, Kollund	(1947)	(1941)
<i>Aalborg Amt:</i>		
Amtsraadsmedlem N. C. Nielsen, R., Villa Bakkely, Langholt	(1944)	(1914)
Direktør Brink Jensen, Husmands- kreditforeningen, Aalborg	(1947)	(1941)
<i>Aarhus og Skanderborg Amter:</i>		
Direktør E. Faber, Ry Nørskov, Ry	(1944)	(1944)
Proprietær Arentoft, Kysinggaard, Odder	(1944)	(1944)
Godsejer A. Pontoppidan, Constantinsborg, Ormslev	(1947)	(1947)
<i>Haderslev-Tønder Amter:</i>		
Amtsraadsmedlem, Grdr. Jens Hørlück, R., Skodborg	(1944)	(1921)
Borgmester, Apoteker J. Kjems, R., Løgumkloster	(1947)	(1941)
<i>Hjørring Amt:</i>		
— — — (1944).		
Husmand J. Libak Hansen, Agdrup, Taars	(1944)	(1932)
Proprietær Aage Holm, R., Eskjær, Tolne	(1947)	(1935)
<i>Randers Amt:</i>		
Kammerherre, Hofjægermester A. Mourier- Petersen, R., Dbm., Rugaard, Hyllested. <i>Formand</i>	(1944)	(1908)
Folketingsmand Edvard Sørensen, Lindbjerg, Randers	(1947)	(1947)
Gaardejer Johs. Grosen, »Vestervang«, Skæring pr. Hjortshøj	(1947)	(1947)
<i>Ribe Amt:</i>		
Gaardejer Søren Johansen, Holsted	(1944)	(1938)
Folketingsmand, Grdr. Olav Øllgaard, Gredstedgaard, Gredstedbro	(1947)	(1941)
Direktør O. Vang Lauridsen, R., Vejen	(1947)	(1935)

	Aar for sidste Valg	1. Gang valgt
<i>Ringkøbing Amt:</i>		
Gaardejer Jens Hagelskjær, Brandkjærgaard, Ilskov	(1944)	(1944)
Amtmand A. Karberg, K., Dbm., Ringkøbing	(1947)	(1935)
Gaardejer P. Chr. Nagstrup, Ulfborg	(1947)	(1941)
<i>Thisted Amt:</i>		
— — — (1944).		
Planteskoleejer Oscar Bang, R., Nykøbing M.	(1947)	(1947)
<i>Vejle Amt:</i>		
Hofjægermester F. Neergaard, R., Dbm., Tirsbæk, Vejle	(1944)	(1932)
Lærer Rasmus Mortensen, R., Lindeballe, Gadbjerg	(1947)	(1941)
Gaardejer Midtgaard, Brande	(1947)	(1947)
<i>Viborg Amt:</i>		
Godsejer K. Kielsen, R., Lynderupgaard, Skals. <i>Næstformand.</i>	(1944)	(1924)
Hofjægermester Chr. Lüttichau, R., Tjele, Ørum Sdrl. <i>Bestyrelsens Formand.</i>	(1947)	(1923)
Gaardejer Laust Nørskov, R., Nørskov- gaard, Mølstrup	(1947)	(1923)
<i>Svendborg Amt:</i>		
Redaktør Stenbæk, R., Svendborg	(1947)	(1947)
<i>Københavns Stad:</i>		
Overretssagfører Axel Hulegaard, R., Dbm., Gl. Torv 14, København K.	(1947)	(1935)
<i>København-Roskilde Amter:</i>		
Gaardejer P. M. Poulsen, Jersie, L. Skensved	(1947)	(1947)
<i>Frederiksborg Amt:</i>		
Proprietær C. F. Lassen, Islebjerggaard, Frederikssund	(1944)	(1944)
<i>Odense-Assens Amter:</i>		
Forstander Johs. Petersen-Dalum, R., Dalum Landbrugsskole, Hjallesø	(1944)	(1926)
<i>Holbæk Amt:</i>		
Gaardejer, Kreditforeningsdirektør Aksel Jensen, R., Tømmerup, Kalundborg	(1947 for 3 Aar)	(1947)
<i>Sorø Amt:</i>		
Godsejer S. Dahl, Catrineholm, Slagelse	(1947 for 3 Aar)	(1947)
<i>Præstø Amt:</i>		
Forpagter H. Fabricius, Nysø, Præstø	(1947 for 3 Aar)	(1947)
<i>Maribo Amt:</i>		
Stamhusbesidder, Hofjægermester J. C. V. V. Grandjean, Vennerslund, Nr. Alslev	(1947 for 3 Aar)	(1947)

	Aar for sidste Valg	1. Gang valgt
<i>Bornholms Amt:</i>		
Amtsraadsmedlem Jac. Jacobsen, Rutsker	(1947)	(1947)
<i>Valgte af Repræsentantskabet:</i>		
— — — (1942).		
— — — (1942).		
Husmand J. Kr. Jensen, Lillering	(1945)	(1942)
Direktør C. E. Flensborg, R., Dbm., p. p., Viborg	(1946)	(1943)
Godsejer C. C. Branth, Trudsholm, Havndal (valgt 1923 i Aalborg Amt.)	(1946)	(1923)
Proprietær Martin Sørensen, Peterslund, Ø. Assels	(1946)	(1934)
— — — (1947).		
Godsejer, Dr. med. Hasselbalch, F. M., Borupgaard, Snekkersten	(1947)	(1935)
Amtmand, Kmhr., Hofjm., Lengreve O. D. Schack, K., Dbm., Schackenborg, Møgeltønder	(1947)	(1923)
Folketingsmand, Grdr. Marinus Sørensen, Ø. Hvidbjerg, Redsted	(1947)	(1941)
Godsejer A. Olufsen, Quistrup, Struer (Valgt i 1938 i Ringkøbing Amt.)	(1947)	(1938)
Landbrugsminister Kr. Bording, Klitrose Allé 30, Kastrup	(1947)	(1947)

Bestyrelsen i 1947:

- Hofjægermester Chr. Lüttichau, R., Tjele, Ørum Sdrl. *Formand.*
Valgt af Repræsentantskabet 1946 (1930).
- Kammerherre, Hofjægermester A. Mourier Petersen, R., Dbm.,
Rugaard, Hyllested. *Næstformand.*
Formand for Repræsentantskabet (1. Gang 1931).
- Godsejer C. C. Branth, Trudsholm, Havndal.
Valgt af Repræsentantskabet 1945 (1933 — valgt ved Suppl. 1934).
- Amtsraadsmedlem, Gaardejer Jens Hørluck, R., Skodborg.
Valgt af Repræsentantskabet 1947 (1941).
- Departementschef P. Stahlschmidt, R., Dbm., Landbrugsministeriet,
København.
Valgt af Landbrugsministeriet 1947.
- Redaktør A. C. Mortensen, Viborg.
Valgt af Landbrugsministeriet 1932.
- Landstingsmand J. Kr. Johansen, Løgstrup.
Valgt af Landbrugsministeriet 1935.
- Gaardejer K. Røhr Lauritzen, R., Demstrupgaard, Sjørslev.
Valgt af De samvirkende Landboforeninger 1933.
- Parcellist P. Nielsen, Vejager, Tvis.
Valgt af De samvirkende Husmandsforeninger 1933.

dratmeter, som mange nøjes med, har ikke Plads til nogen ordentlig Nyttehave, hvilket vel burde være Meningen. Den lille Plads udnyttes undertiden for daarligt, Gaardspladsen er for stor og Kørevejen til Tørvehuset sluger for megen kostbar Plads, dog, Børnene skal vel ogsaa have lidt Tumbleplads? Et Flertal af disse Haver er velpassede og kunde godt ønskes større, f. Eks. mere Plads til Frugttræer, det kunde ogsaa ske paa Lovens Grund, hvis man ikke havde den ulykkelige Trang til at klumpe sig sammen i Stationsbyerne. Fra et Besøg læser man: »Skiddent og trist at se til, fordi hele Familien bor i Tørvemosen, hvor de arbejder.« I saa Fald kan Haven jo sagtens blive stor nok.

Angaaende de enkelte Plantearter, saa har Frostskade og Tørke været særlig ødelæggende for Sitkagran, Bøg og Navr, der mange Steder maa omplantes. Navr og Bøg burde kun under særlige gunstige Forhold plantes hos Nybyggerne, de er for ømfindtlige overfor Blæst, Kulde, Jordbund og Gødskning og staar elendigt de fleste Steder. Tjørn er afgjort den bedste Hækplante, mærkeligt at saa mange har noget mod den, Elm til Hæk skal være smaabladet Elm, men Elm trives ikke godt paa tør og nykultiveret Jordbund. Paa Rundturen saas mange Elm, der ikke var Skurv i. Liguster klarede sig bedre end Navr; Eg og Hybenrose ligeledes. Sitkagran er udmærket, naar den kommer godt over de 2—3 første ømfindtlige Aar. Unge Hække klippes ofte for stærkt om Sommeren til stor Skade for Opvæksten, blot man vilde vente med det til Vinter. Det er særlig Løvtræhækkene, der syndes mod paa dette Punkt. Seljørn er der kun godt at sige om. Om Mirabellerne hedder det næsten altid, at »de er gaaet ud«. Udfyldningstræer af Pil, El og Poppel kan være nyttige, naar de anbringes rigtigt og aves i Tide. En Del har plantet mindre Læ, end foreslaaet paa Planen, og — fortrudt det. Frugttræer plantes ofte for højt i Jorden, saa Podestedet »svæver« i Luften og Væksten i mange Tilfælde gaar i Staa.

De vel renholdte Læbælter trives alle Steder bedst, og hvad Gødskning angaar er det karakteristisk, hvad der skrives fra et Sted: »Et Stykke Tjørn, der blot en Gang har faaet Ajle, staar endnu flere Aar efter betydeligt bedre end det Stykke, der intet har faaet«.

Det er ofte et brydsomt Arbejde for Nybyggerne at faa en Plantning godt op. De fortjener den Støtte og Opmuntring, man fra anden Side er i Stand til at yde, bl. a. derved at Planteskolerne leverer dem Planter af bedst mulig Kvalitet — eller bør gøre det.

Martin Sørensen,
Havebrugskonsulent, Esbjerg.

ET JUBILÆUM.

Vestjyllands Mergelforsyning fejrede den 25. November en overordentlig smuk Jubilæumsfest i Varde i Anledning af Foreningens 40 Aarsdag. Opimod 125 Lokalforeningsformænd og Gæster var samlede, og deriblandt var adskillige af de Mænd, der var med til at stifte Foreningen i 1907. Festen lededes af Formanden, Gaardejer *Jesper Jespersen*, Gjødstrup, der selv blev hjertelig hyludet. Iøvrigt var Talerne legio, saa Middagen varede i næsten 5 Timer.

Ingeniør Claudi Westh, der tog Initiativet til Stiftelsen af Vestjyllands Mergelforsyning i 1907.

Formanden for Vestjyllands Mergelforsyning Gaardejer Jesper Jespersen, Gjødstrup.

Hele 4 Sange, skrevet for Lejligheden, blev sunget. Vi skal her citere nogle Vers af en Sang af Digteren *Aage V. Reiter*:

Melodi: Danmark dejligst Vang og Vænge.

Lyngafklædte, dystre, magre
i den barske Blæst
laa de brede jyske Agre
ude imod Vest.

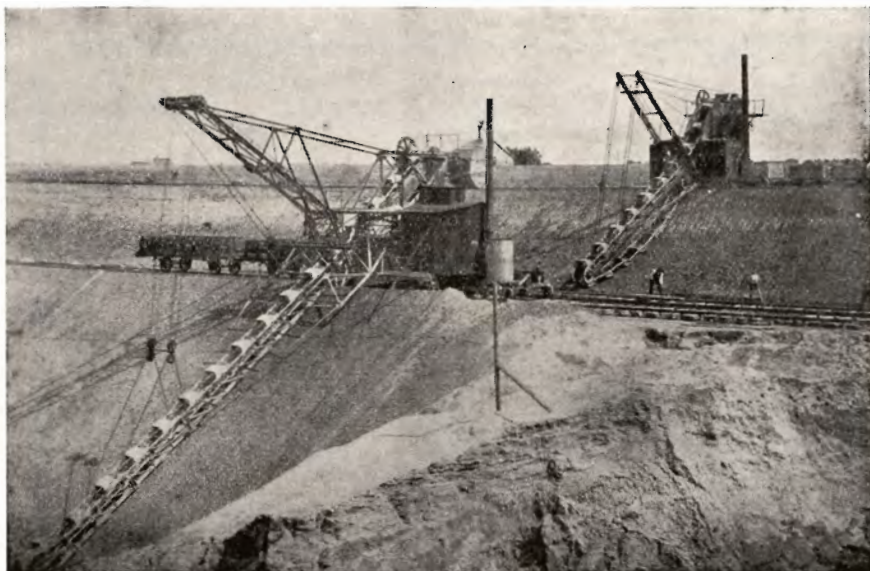
Lang var Dagen, tungt var Sliddet,
vægtigt var selv Folkeviddet;
sindigt maatte man med Liste
Guld af Jorden vriste.

Der er Ting, der er for svære
for en enkelt Mand,
men de lader sig vel bære
af en Flok, en Stand.
Der blev plantet, der blev grøftet,
Sag paa Sag blev enigt løftet,
Fællesskabet skabte Grøde
i det jyske Øde.

Nye, sunde Tanker fødes,
naar der er Behov;
med Teknikkens Viden mødes
Bonden bag sin Plov.
Enkeltmand har længe famlet,
nu vil Muldens Mænd staa samlet,
stærkt og enigt frem i Dagen
løfte Mergelsagen.

Fyrretyve Aar er gaaet
fra det første Gry;
haarde Kampe har der staaet,
som gav Larm og Gny.
Der var Modgang, men omsider
kom der roligere Tider;
er det gledet, har det knirket:
altid blev der virket.

Der er Høvdinge at hædre
for den sejge Id.
Jyllands magre Jord blev bedre,
tog det end sin Tid.
Og var Læsset tungt at trække,
langt kan manges Kræfter strække,
samles man blot om at slide
til den samme Side.

Mergellejet i Rindum i dets Storhedstid først i 20-erne.

I Anledning af Jubilæet havde Mergelselskabet ladet Redaktør *Har. Skodshøj* udarbejde et smukt udstyret Jubilæumsskrift, der i Tekst og Billeder redegjorde ikke alene for Mergelselskabets Historie, men ogsaa gav et Bidrag til Merglingens Historie i Vest- og Midtjylland.

Hedeselskabets Forretningsførere.

Da Hedeselskabets hittidige Forretningsfører for *Grenaa* Distrikt, Assurandør *Henry Nielsen*, Grenaa, har ønsket at fratræde, er dette Hverv overtaget af Direktør *V. Poulsen*, Djurslands Frøavlskompani, Baunhøj 18, Grenaa.

Mindre
MEDELELSER ★

✧ ✧

Brønderslev og Omegns Plantningsforening har i Aar uddelt 22 600 Naaletræer og 16 650 Løvtræer.

*

Hammerum Herreds Plantningsforening fejrede den 9. December 60 Aars Dagen for Foreningens Stiftelse.

★

Sukker af Træ.

Finlands første Træ-Sukkerfabrik er under Forberedelse og ventes i Gang om et Aar i Uleaaborg. En Prøvefabrik har endt sine Eksperimenter, og man er naaet til at fremstille 1 kg Sukker af 6 kg Træ. Hvor der er Betingelser for Sukkerroeavl, er Sukkerfremstilling af Træ dog for dyr.

Sevel og Omegns Plantningsforening har paa en Generalforsamling i Haderup taget Afsked med sin mangeaarige Formand, Forstassistent *J. Jensen*, der paa Grund af Alder har taget sin Afsked. *J. Jensen* var Genstand for megen Opmærksomhed og fik overrakt forskellige smukke Gaver. Afdelingsleder *Steenstrup*, Viborg, og Skovrider *Piper*, Silkeborg, deltog i Festen og takkede *J. Jensen* for hans 36-aarige Arbejde for Hedeselskabet.

Lemvig og Omegns Plantningsforening har holdt Generalforsamling paa Højskolehjemmet i Lemvig. Formanden, *Chr. Maarupgaard*, omtalte, at der er uddelt Sølvbægre til *Thv. Friis*, Fåbjerg, og Gaardejer *N. P. Kræmergaard*, Møborg, fer fortjenstfuldt Arbejde i Læplantningssagens Tjeneste.

Skovrider *Vilh. Nielsen*, Krunderup, oplyste, at der i 1946 til Medlemmerne var udleveret 44 360 Naaetræer og 15 800 Løvtræer.

Til Bestyrelsen valgtes Gaardejer *E. Jensen*, Noe, i Stedet for afdøde Gartner *L. Bech*, Bøvling.

Løvstrup Plantage giver 5 % i Udbytte.

Tyrstrup og Omegns Mergelselskab, der har virket siden 1929, er nu ved at afvikle. Der tilbagebetales 6 Øre pr. m³ leveret Mergel.

I Oktober indsamledes i Sverige 11 107 Tons Papir, saaledes at der i 1947 indtil 1. Oktober ialt er indsamlet 80 340 Tons gammelt Papir.

Næste Aars internationale Forstkongres vil blive afholdt i Finland.

I August—September organiseredes i Sverige en Fritids-Hugning af Træ for at lette Mangelen paa Brændsel. En nu foretagen Opgørelse viser, at der ialt er hugget 426 851 m³ Brænde af 28 618 Deltagere. Konkurrencens mandlige Vinder havde hugget 232 m³ og vandt en Pokal udsat af Kronprinsen samt en Rejse til Olympiaden næste Aar. Der havde ogsaa deltaget Kvinder, og Vinderen blandt disse havde hugget 115 m³.

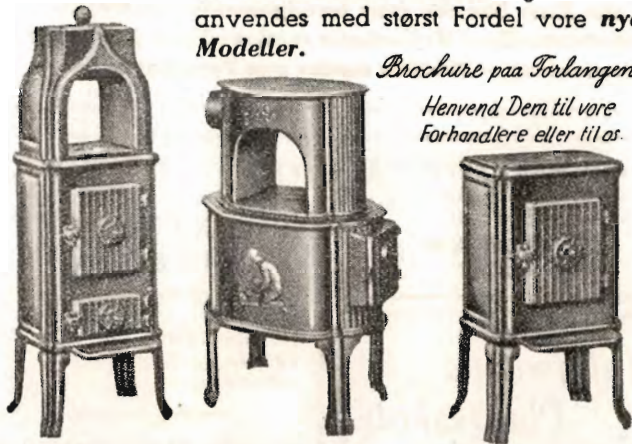
Skovdirektør *Ulrich* oplyser, at Statsskovene for Tiden tilplanter ca. 1500 ha aarligt.

RIBE Brændeovne og Tørveovne

Til indenlandsk Brændsel og Briketter anvendes med størst Fordel vore nye Modeller.

Brochure paa Forlangende

Henvend Dem til vore Forhandlere eller til os.

A/S RIBE JERNSTØBERI · RIBE
GRUNDLAGT 1848 · TELEFON 261 & 262

**Brunkul
Mergel
Kalk**

H. Theut

VIBORG - Tlf. 1560 · 1559

A. Philipsen & Co.

Viborg

Maskinanlæg · Automobileer
Telefon 173—174

Elektriske Anlæg, Vandværksanlæg

Aarhus Privatbank

Stiftet 1871

Aarhus: Hovedkontor
København: Nygade 1

Aktiekapitalen ca. 17. Mill. Kr.

**Viborg Byes og Omegns
Sparekasse**

Telefon 1400 (3 Lin.)

Sct. Mathiasgade 68
Kontortid: Kl. 9—15

**Mejeriernes og Landbrugets
ULYKKESFORSIKRING**

Telefon 14350
Gensidigt Selskab

Ansvarsforsikring

Reventlowsgade 14
København V.

Automobilforsikring

Aktieselskabet
L. Hammerich & Co.

Specialforretning i Bygningsartikler.
Grundlagt 1854. Tlf. 7050 (3 Linier)

Aarhus

Kjellerup Betonvarefabrik

ved I. T. BIRK · Foreleb. Tlf. Rødkjærsbro 14

Fører kun \triangle mærkede Varer.

Alle Arter Betonvarer til Afvanding og Kloak føres.

FORLANG TILBUD

Handelsbanken i Viborg

Filial af Aktieselskabet
Kjøbenhavns Handelsbank

Kontortid: 9—15
Telefon 1500 (5 Linier)

Kontor i Karup

Danatex Træfiberplader

100 % dansk — mod Kulde, Fugt og Lyd

AXEL PRIOR Akts.

A/S L. HAMMERICH & Co.

Bredgade 33 - Centr. 23
København K.

Grønnegade 57-59 - Tlf. 7050
V. Ringgade - Aarhus

Aktieselskabet

BRØDRENE BRINCKER

Greisdals Hammerværk pr. Vejle — Grundlagt 1867

Specialitet: Tørvegrebe, Tørvespader, Drænværktøj, Lyngleer.

Alle Slags Grebe, Forke, Spader, Roehakker, Høstleer
og Haveredskaber leveres med fuld Garanti.

SPRIT

til teknisk Anvendelse.

SKOVFRØKONTORET

JOHANNES RAFN & SØN NORMASVEJ 21 · KØBENHAVN-VALBY · TELF. VALBY 2

Leverer alle Arter Skovfrø efter forudgaaende Undersøgelse ved Statsfrøkontrollen i København samt med nøje Angivelse af Proveniens. — Prisliste sendes paa Forlangende.

A | S Skive Markfrøkontor
Grundlagt 1896
Telefon 94 Skive
FRØAVL - FRØHANDEL

FRØKONTORET
(for undersøgt Markfrø)
— Grundlagt 1887 —
KOLDING
Telefon 43

PALUDANS
PLANTESKOLE
- - KLARSKOV - -
130 Tdr. Land

*Skovplanter,
Hæk- og Hegnsplanter,
Allétræer*

Forlang Prisliste
TELEFON KLARSKOV NR. 9

Brostrøm^s
Planteskole

VIBORG
ved C. Nielsen
Telefon 42

leverer alle
Planter for Have,
Mark og Skov

*Haardføre og veldrevne
Arter for ethvert Formaal*

Hulkjærhus
Planteskole
RØDKJÆRSBRO
Telefon Ans 25

*Planter til Skove,
Læhegn og Haver*

**Herning Hede-
& Discontobank**

10-12¹/₂, 2¹/₂-5
Telefon 5 . 273 . 720

STRYG *elektrisk ...*

AKTIESELSKABET
SKARREHAGE MOLERVÆRK

Randers
Planteskole

v. Petri Petersen
Telefon 423

Alt i haardføre
og veludviklede Planter
til Have Mark og Skov

Rødkjærsbro Cementvarefabrik
ved I. T. BIRK · · · · · Telef. Rødkjærsbro 14

Fører kun mærkede Varer.
Alle Arter Betonvarer til Afvanding og Kloak føres.
FORLANG TILBUD

Frøavlscentret

HUNSBALLE

Holstebro - Tlf. 353
Frøavl og Frøhandel

Trifoliums Frø
giver stor Høst.

Sophus Berendsen A/S

V. Farimagsgade 41 . København V.
Kannikkegade 18 . Aarhus

ALT I ENTREPRENØRMATERIEL

Leverandør til Hedeselskabet

Røde

Drænrør

fra 2"-12" haves
altid paa Lager.
Forlang Tilbud.

»Sofienlund«

Teglværk.

Telefon 10 Ulstrup.

Teglværkernes

Salgskontor

Esbjerg
Telef. 265-546

DRÆNRØR

2"-15"
Mursten . Tagsten

L. KRISTENSEN

REMINGTON OG REMTOR
SKRIVEMASKINER

DANMARKS ÆLDSTE
SKRIVEMASKINE-FIRMA

FREDERIKSBERGGADE 1 A
KØBENHAVN K.

Kaas- Briketter

Hovedforhandler:

Nordjyllands
Kulkompagni

Nørresundby
Telefon 4227 - 4228

Fabrik: Kaas
Telf. Kaas 11

TAANUM TEGLVÆRK

RANDERS

PRIMA DRÆNRØR
2"-16"

Telefon 21 Taanum

Varde Bank

Esbjerg Afdeling

Kongensgade 62
og Fiskerihavnen

Røde Drænrør

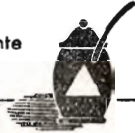
2"-12"

- Fredenshøj
- Teglværk

Aabenraa . Telefon 2127

Alfa SENNEP

- den pikante

Forlang den hos Deres Købmand

HAMMERUM HERREDS

Spare- og Laanekasse

Herning - Telf. 10 . 314
Østergade 6

Kontortid: 10-12,30 og 14,30-17

Jordbrugskalk Mergel

Smilac

„Sct. Knuds Gaard“
ODENSE . Telf. 38 (5 Lin.)

Brug **RANDERS
REB**

AALBORG TAFTEL AKVAVIT.

Marsø Støbeegods

AKTIESELSKABET
N.A. Christensen & Co.
KGL. HOFLEVERANDØR
NYKØBING MORS

Redaktionsudvalg: Afdelingsleder, Civilingeniør J. Parbo (Formand),
Afdelingsleder, Skovrider B. Steenstrup og Botaniker N. C. Nielsen.
Redaktør: Har. Skodshøj.

Carlo Mortensens Bogtrykkeri, Viborg.